

JUSTITISMINISTERIET

Civil- og Politiafdelingen

Dato: 9. april 2010
Kontor: Politikontoret
Sagsnr.: 2010-154-0214
Dok.: MVS40456

Udkast til tale til brug for besvarelsen af samrådsspørgsmål AE fra Folketingets Retsudvalg den 13. april 2010

Samrådsspørgsmål AE:

”Ministeren bedes redegøre for politiets servicedeclarationer, herunder i hvilke situationer hvor en borger der har akut behov for politiets bistand, fremover ikke længere vil kunne forvente at politiet rykker ud.”

[Indledning]

1. Jeg er blevet bedt om at redegøre for politiets servicedeclarationer, herunder i hvilke situationer en borger med et akut behov for bistand ikke længere ”vil kunne forvente, at politiet rykker ud”, som det hedder i samrådsspørgsmålet.

Lad mig i den forbindelse starte med helt klart at slå følgende fast: Læser man politiets servicedeclarationer, bør man vist ikke kunne være i tvivl om, at politiet skal rykke ud, når der er et akut behov for det.

Så det korte svar på denne del af samrådsspørgsmålet er: Ja, politiet skal naturligvis rykke ud, når der er et akut behov for det.

[Baggrunden – ”politisvigtanalysen”]

2. For at forstå baggrunden for servicedeclarationerne skal vi tilbage til 2008, hvor bølgerne om politireformen var på deres højeste, og hvor der i pressen blev omtalt en række sager, hvor borgerne klagede

over politibetjeningen – herunder også over at politiet ikke rykkede ud i situationer, hvor borgeren følte, at der var behov for politiets bistand.

På den baggrund blev det efter drøftelser mellem Justitsministeriet, Rigspolitiet og Politiforbundet besluttet at gennemføre en nærmere analyse af klager over politibetjeningen – også kendt som ”politivigtsanalysen”.

Som min forgænger havde lejlighed til at informere udvalget om ved et samråd i oktober 2008, så viste denne undersøgelse, at de såkaldte ”politivigt” havde meget lidt med selve reformen at gøre, men at de forskellige svigt bl.a. vedrørte mere generelle ressource- og prioriteringsproblemer.

Analysen viste bl.a., at borgernes forventninger til den ”almindelige, daglige” politibetjening ikke var afstemt i forhold til den ydelse, som politiet faktisk kunne levere.

Det viste sig nemlig, at det i en række af de sager, som havde dannet grundlag for analysen, kunne konstateres, at politiet ved modtagelsen af borgerens henvendelse ud fra en politimæssig betragtning faktisk havde foretaget en korrekt prioritering ved løsningen af den konkrete opgave i forhold til løsningen af andre opgaver.

4. Analysen viste samtidig, at der var et behov for, at politiet i forbindelse med borgernes konkrete henvendelser skulle sikre, at borgerne bliver tilstrækkeligt informeret om, hvordan politiet vil reagere på henvendelsen.

[Servicedeclarationerne]

5. Bl.a. foranlediget af ”politisvigtsanalysen” fremlagde Rigspolitiet og Rigsadvokaten i oktober 2008 i fællesskab en række forslag til justeringer af politireformen.

Ét af forslagene gik ud på at udarbejde særlige ”servicedeclarationer”. Og dette forslag er nu ført ud i livet.

6. Gennem servicedeclarationerne formidler politiet oplysninger om, hvilket serviceniveau borgerne som minimum kan forvente af politiet på et bestemt område.

I den forbindelse er det vigtigt at understrege, at servicedeclarationerne er udtryk for det, man som minimum kan forvente sig af politiet. De enkelte politikredse vil naturligvis på baggrund af de lokale forhold kunne vælge at yde en yderligere service.

7. Servicedeclarationerne skal imødekomme behovet for en ”forventningsafstemning” mellem borgerne og politiet, når det gælder de borgernære kriminalitetsområder.

Herudover skal servicedeclarationerne medvirke til at styrke politiets indsats mod netop den borgervendte kriminalitet – og derved sikre en ensartet og god politibetjening over hele landet.

[Politiets nødvendige prioritering af opgaverne]

8. Når man skal fastlægge, hvilket serviceniveau borgerne med rette kan forvente, er man nødt til at huske på, at politiet i det daglige varetager mange forskelligartede opgaver.

Politiet skal således naturligvis sætte ind over for den borgernære og synlige kriminalitet, som f.eks. indbrud. Men politiet skal samtidig

også sætte ind over for den type af kriminalitet, som ikke i dagligdagen er synlig for borgerne, f.eks. den internationale narkokriminalitet og visse former for økonomisk kriminalitet.

Hertil kommer politiets indsats i forhold til bl.a. færdselssikkerheden, den kriminalpræventive indsats og den mere generelle tryghedsskabende indsats.

9. Det betyder, at politiet nødvendigvis hele tiden må prioritere de mange opgaver og den rækkefølge, som opgaverne skal løses i.

Jeg vil i den forbindelse gerne slå fast, at indsatsen mod den borgernære kriminalitet selvfølgelig er en af politiets kerneopgaver.

Men som bekendt ”vokser træerne jo ikke ind i himlen”, og politiet har i sagens natur ikke uanede ressourcer.

Så selv når det gælder den borgernære kriminalitet, er politiet nødt til at prioritere, og altså også vælge, hvilke opgaver der ikke kan løses her og nu, men må vente til senere.

Det kan ikke være anderledes, og derfor er det også helt centralt, at kommunikationen mellem borgerne og politiet er tydelig, så borgerne får klar besked om, hvilket serviceniveau de som minimum kan forvente sig af politiet.

Jeg vil ikke trætte udvalget med at komme ind på alle enkeltheder i servicedeklarationerne, men blot nævne, at der bl.a. er udarbejdet servicedeklarationer om vold, røveri, indbrud i beboelse og færdselsuheld.

[Politiet rykker altid ud ved akut behov for bistand]

10. I samrådsspørgsmålet antydes det, at der er situationer, hvor en borger med akut behov for politiets bistand fremover ikke vil kunne forvente, at politiet rykker ud.

Men som jeg også sagde indledningsvis, er det naturligvis ikke tilfældet.

Det fremgår således ganske klart af servicedeklarationerne, at i de situationer, hvor der er akut behov for politiets bistand eller fare for liv eller førlighed, kommer politiet så hurtigt som overhovedet muligt.

Sådan var det, før servicedeklarationerne blev lavet, og sådan er det naturligvis også, efter servicedeklarationerne er kommet til.

11. For de fleste borgere er det nok helt centralt, at politiet rykker ud, når borgerne anmelder en forbrydelse.

Og det er bestemt en helt naturlig forventning.

Derfor indeholder servicedeklarationerne da også oplysninger om, hvornår man med rimelighed kan forvente, at politiet rykker ud.

I den sammenhæng må man dog holde sig for øje, at der er forskel på den situation, hvor politiet på den ene side f.eks. modtager en anmeldelse om indbrud, og hvor indbrudstyven stadig er til stede, og på den anden side den situation, hvor indbrudstyven ikke længere er til stede.

Det er klart, at der ikke er det samme akutte behov for politiets tilstedeværelse, når gerningsmanden ikke længere er til stede. Politiet har som sagt ikke uanede ressourcer og må derfor prioritere deres opgaver.

[Responstider – hvor hurtigt rykker politiet ud?]

12. Visheden om, at politiet altid rykker ud – og rykker ud hurtigt – i de situationer, hvor borgeren har akut behov for bistand, er et vigtigt led i borgerens oplevelse af tryghed i hverdagen.

Når vi taler om politiets indsats for at sikre et borgernært og effektivt politi, kommer vi derfor heller ikke uden om betydningen af politiets såkaldte ”responstider” i forbindelse med hastende alarmopkald – altså den tid, der går, fra politiet modtager et hastende alarmopkald via 112, til politiet er fremme på gernings- eller ulykkesstedet.

Her vil jeg gerne nævne, at tallene for 2009, der blev offentliggjort tidligere i år, taler deres tydelige sprog: Responstiden er siden 2006 faldet støt.

I 2009 var politiet således i gennemsnit fremme på 9 minutter og 20 sekunder, hvilket er en forbedring på mere end 1½ minut sammenlignet med tallene for 2006.

Jeg nævner ikke dette for at forsøge at gøre politiets serviceniveau til et spørgsmål om sekunder, men det hører selvfølgelig med i det samlede billede, at politiet ikke kun skal rykke ud, men at dette skal ske inden for en rimelig tid.

[Afslutning]

13. Jeg vil gerne slutte af med at sige, at servicedeclarationerne efter min opfattelse er et nyttigt værktøj til at forklare borgerne, hvilken service de med rette kan forvente.

Og jeg håber, at jeg med mine bemærkninger har gjort det klart for alle, at det med de nye servicedeclarationer fortsat vil være sådan, at

en borger, der har akut behov for politiets bistand, naturligvis kan forvente, at politiet rykker ud.

Tak.